

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

59-1

Brno 2018

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 59
Volume 59

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Hlinsko – Kouty I. Oboustranně plošně retušovány hrot se čtyřmi přiloženými uštěpy (obr. 3, str. 23).
Cover Photography	Hlinsko – Kouty I. Bifacial point with four refitted flakes (Fig. 3, Pg. 23).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)
MK ČR E 18648
Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2018
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Časopis je uveden v citační databázi SCOPUS a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Copyright ©2018 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

RAJHRAD (OKR. BRNO-VENKOV)

„U Staré Pošty“. KZP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: v ploše mezi body S-JTSK Y=-600996 X=-1172870, Y=-600979 X=-1172849, Y=-600936 X=-1172881 a Y=-600952 X=-1172903.

V rámci předstihového výzkumu před zahájením vlastní stavby výrobní haly (č. poz. 2113/261) v prostoru trati U Staré Pošty byla odkryta část polykulturního pohřebiště. V průběhu skrývky (cca 1500 m²) se podařilo identifikovat celkem 7 hrobů (5 hrobů spadajících do období pozdního eneolitu a 2 hroby patřící do období halštatu; viz oddíl Doba železná).

Hroby příslušníků kultury se zvoncovitými poháry (obr. 10) se nacházely skupinově v severovýchodní části plochy. Ve třech případech (H801, H804 a H805) byli uloženi jedinci ve skrčené poloze s rukama před obličejem do obdélných až oválných (1,5 m × 1 m) hrobových jam, na levém boku, s hlavou k severu a tváří ve směru na východ. V případě hrobu H800 se nepodařilo konkrétní uložení jedince identifikovat. Postdepoziciční procesy značně ovlivnily dochování všech koster. Jednotlivé celky obsahovaly pouze velmi omezené množství milodarů (H801 – misku a tři džbánky různých velikostí, obr. 10; H805 – dva malé džbánky). Ostatní se buď nedochovaly, nebo nebyly přidány.

Zcela při kraji pozemku se nacházel hrob H803 lišících se od skupiny žárovým ritem. Obsahoval dvě nádoby (amfory), ve kterých byla rozsypána kremace. Ta se nacházela i v okolí nádob, jenže celá situace byla uložena v ornici a do podloží zasahovala pouze částí. I zde tedy velkou roli v dochování sehrály postdepoziciční procesy.

Jde tedy o část nově zachyceného pohřebiště z období pozdního eneolitu, situaci pěkně doplňuje soudobé sídliště zjištěné v 50. letech 20. století a nacházející se několik desítek metrů ve směru na východ (Ondráček 1960, 146).

Richard Bíško, Jiří Kala, Dana Vitulová

Literatura

Ondráček, J. 1960: Sídliště lidu zvoncovitých pohárů u Rajhradu. *Přehled výzkumů* 1959, 146.

Resumé

Rajhrad (Brno-venkov District), “U Staré Pošty”. During the archaeological rescue research the Bell Beaker culture graves were excavated.

Obr. 10. Rajhrad, objekt H801. Kostrový hrob z období kultury se zvoncovitými poháry.

Fig. 10. Rajhrad, structure No. H801. Inhumation grave from the Bell Beaker culture period.

ROUSÍNŮV (K. Ú. ROUSÍNŮV U VYŠKOVA, OKR. VYŠKOV)

Slavkovská ulice. KZP. Hrob. Záchranný výzkum.

Lokalizace: v okolí bodu – Y: 578358.83, X: 1162393.42.

Během rozšiřování skladového areálu v areálu firmy na ulici Slavkovská jsme kromě jiného (viz oddíly Neolit, Doba železná, Doba římská) našli i hrob kultury zvoncovitých pohárů se čtyřmi jedinci. Jediným milodarem byl drobný hrnek a štípaná industrie. Kostry byly uloženy vcelku neuspořádaně, u některých jsme byli schopni rozlišit skrčenou polohu na boku.

Blanka Mikulková

Resumé

Rousínov (Bez. Vyškov), Slavkovská Straže. Glockenbecherkultur. Grab. Rettungsgrabung.

ŠLAPANICE (K. Ú. ŠLAPANICE U BRNA, OKR. BRNO-VENKOV)

Ulice Brněnská Pole, ppč. 2804/169. Pozdní eneolit (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

Lokalizace: okolí bodů WGS-84: 49.1659275N, 16.7186225E.

V druhé polovině roku 2017 se na lokalitě uskutečnil záchranný výzkum, jehož důvodem byla plánovaná

výstavba obytného souboru SO 111-112. Celkem byly zachyceny čtyři sídlištní objekty, z nichž pouze jediný bylo možné na základě zlomku keramické nádoby spojit snad s pozdní fází eneolitu.

Petr Kos

Resumé

Šlapanice (Bez. Brno-venkov), Brněnská Pole Straže. Späteneolithikum (?). Siedlung. Rettungsgrabung.

TROUBSKO (OKR. BRNO-VENKOV)

„Horní louky“. KZP. Pohřebiště. Záchranný výzkum.

V roce 2017 uskutečnili pracovníci Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i., záchranné výzkumy na pozemcích p. č. 1289/19, 1289/20, 1289/21, 1289/22, 1289/23, 1289/24, 1289/26, 1289/27, 1289/65, 1289/70, 1289/72, 1289/83 a 1289/84 v trati Horní louky v souvislosti s výstavbou obslužné komunikace a objektů pro výrobu a podnikání (viz oddíl Neolit v tomto čísle).

Ve východním úseku dotčeného prostoru bylo odkryto 10 kostrových hrobů nositelů kultury se zvoncovitými poháry (obr. 11). Bezpochyby se jedná o pokračování soudobého pohřebiště, které mělo být porušeno již ve 30. a 40. letech 20. století při úpravách závodního okruhu, respektive státní silnice naproti Veselskému mlýnu (Koštuřík 1989, 75). Výstavbu hrobů tvořilo obvykle jen několik keramických nádob, ve dvou případech byly navíc zaznamenány charakteristické kostěné knoflíky.

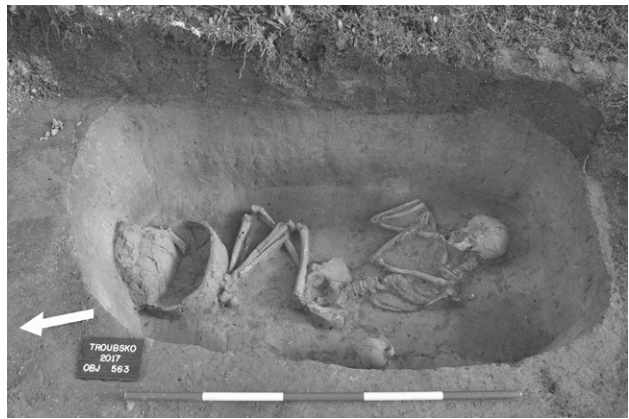
Michal Přichystal

Literatura

Koštuřík, P. 1989: Pozdní doba kamenná (eneolit). In: L. Belcredi a kol.: *Archeologické lokality a nálezy okresu Brno-venkov*. Brno: Okresní muzeum Brno-venkov, 61–82.

Resumé

Troubsko (Bez. Brno-venkov), „Horní louky“. Bei der Rettungsgrabung in der Flur „Horní louky“ wurde das Gräberfeld der Glockenbecherkultur entdeckt.

Obr. 11. Troubsko (okr. Brno-venkov). Kostrový hrob kultury se zvoncovitými poháry.

Abb. 11. Troubsko (Bez. Brno-venkov). Skelettgrab der Glockenbecherkultur.

ÚJEZD U BRNA (OKR. BRNO-VENKOV)

„Malá trať“. Eneolit. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický ústav Moravského zemského muzea provedl v měsících červenci až září záchranný archeologický výzkum při výstavbě nového Penny marketu na katastru města Újezd u Brna. Během skrývky byly identifikovány sídelní struktury v podobě pěti větších zahluobených objektů (obj. 500, 502–505), příkopu (obj. 501) a celkem šestnácti kůlových jam. Objekty 500, 501 a 503 obsahovaly fragmenty keramických nádob, kamenné štípané a broušené industrie. Na základě charakteru keramických střepů a morfologii objektů bylo možné celou nálezovou situaci interpretovat jako eneolitické sídliště, prozatím bez přesnější datace. Kůlové jámy netvořily žádnou spolehlivě interpretovatelnou strukturu a neobsahovaly žádné archeologické nálezy, proto bylo možné je jen rámcově datovat do období pravěku.

Zdeněk Hájek

Resumé

Újezd u Brna (Brno-venkov District), „Malá trať“. Eneolithic. Settlement. Rescue excavation.